

Hierbij wordt u uitgenodigd voor het Actualiteitendebat.

Datum: woensdag 23 september 2015
Aanvang: 15:30 uur
Locatie: Nieuwe Raadzaal
Voorzitter: B.N. Benjamins
Griffier: A.G.M. Dashorst

1. Opening
2. De aanpak rondom de voetbalrellen van 17 september 2015
Aangevraagd door CDA en Student&Stad
[Bijlage - actualiteitendebat voetbal](#) (pdf)
[Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille](#) (pdf)
3. Sluiting
4. Verslag
[23 09 15 verslag Actualiteitendebat aanpak voetbalrellen](#) (pdf)

Bijlage - actualiteitendebat voetbal



Aan: Voorzitter van de Raad op grond van art. 42 van het reglement van orde.
Betreft: aanvraag actualiteitendebat over de aanpak rondom de voetbalrellen van 17 september 2015

Groningen 18 september 2015,

Afgelopen donderdag 17 september 2015 vond in Groningen de eerste wedstrijd van een reeks Europa League wedstrijden plaats, waar FC Groningen ze moesten spelen tegen Olympique Marseille. Bekend is dat de harde kern 'supporters' van Olympique geregeld met de politie in aanraking komen. Ook gister was dat het geval. Op verschillende amateurbeelden is te zien dat Franse hooligans de openbare orde verstoorden. Beangstigende beelden waarbij mensen die op het terras zaten moesten wegrennen/kruipen voor een bedreigende groep hooligans die het terras vernielden en met stoelen smeten. In het begin van de avond zijn de supporters naar het stadion gevoerd, waarbij ze ook in de bussen vernielingen hebben gepleegd. In eerste instantie werden geen arrestaties verricht.

Over bovenstaande hebben de fracties van het CDA en Student & Stad de volgende vragen:

- 1) Bekend was dat de voetbalwedstrijd een risicogroep van Franse supporters naar onze stad zou brengen.
 - i- Hoe heeft de burgemeester in samenwerking met de politie op deze kennis in gespeeld?
 - ii- Hoe is de samenwerking met de Franse autoriteiten geweest?
 - iii- Hoe zijn de betrokken ondernemers in de binnenstad hierover geïnformeerd?
 - iv- Waarom is er voor gekozen een 'fanzone' in de poelestraat in te richten en niet buiten het centrum?

- 2) Op een bepaald moment in de middag gooiden de Franse hooligans met terrasstoelen, glaswerk en vuurwerk.
 - i- Waarom zijn er op het moment dat er een dreigende sfeer ontstond en hooligans de openbare orde bedreigden geen arrestaties verricht?
 - ii- Is er een noodverordening van kracht geweest? Zo ja, heeft de burgemeester alle handvatten die de wet biedt om op te treden tegen hooligans gebruikt? Zo nee, waarom niet?

- 3)

Bijlage - actualiteitendebat voetbal

i-Waarom is er voor gekozen dat deze groep mensen ondanks hun criminele gedrag toch de wedstrijd konden bijwonen?

ii-Waren er geen maatregelen mogelijk?

iii-Is de burgemeester het met de fracties van het CDA en Student & Stad eens dat mensen/groepen die zich misdragen en de openbare orde verstoring niet aanwezig horen te zijn bij de wedstrijd?

4) Op Rtv-noord staat het volgende bericht waarin de burgemeester wordt gequote: *'Dat er meubilair is gesloopt vind ik erg. Tegelijkertijd het is ook een beetje 'all in the game'. We weten dat we voorzichtig moeten zijn met supporters van Olympique Marseille', zegt de burgemeester.'*

Deze uitspraken doen de indruk wekken dat de burgemeester zegt dat vernielingen zoals die gister hebben plaatsgevonden, er 'gewoon' bij horen. Dit is wat de fractie van het CDA en Student & Stad een normvervaging die wij niet willen accepteren. Naast dat wij vinden dat strak moet worden opgetreden tegen deze misstanden, vinden wij dat dit geen zaken zijn die stadgers en ondernemers zouden moeten incasseren.

i- De aanvragers van het debat willen opheldering van de burgemeester wie zou moeten opdraaien voor de schade die zowel in de openbare ruimte als bij ondernemers zijn gepleegd?

Namens de fracties van:

CDA
Anne Kuik

Student en Stad
Suzanne Klein Schaarsberg

Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

Feitenrelaas Europaleague FC Groningen – Olympique Marseille

Aanleiding

Op donderdag 17 september 2015 speelde FC Groningen zijn eerste poulewedstrijd voor de Europa League in de Euroborg tegen Olympique Marseille. Na de bekerwinst van F.C. Groningen was bekend dat er in het seizoen 2015-2016 zou worden deelgenomen aan de poule fase van de Europa League. De poule fase bestaat uit 6 wedstrijden, waarvan 3 te Groningen. De loting van deze poulefase stond gepland op 28 augustus. Pas na de loting kon een reële inschatting gemaakt worden in welke mate bezoekende clubs een risico zouden vormen voor de verstoring van de openbare en de hoeveelheid te verwachten supporters van de gastteams. Aan de planning is echter op voorhand een uitvraag gedaan in verband met de plancyclus.

Preparatie

SGBO

In verband met het verhoogde risico rondom deze genoemde voetbalwedstrijd is er reeds voor de loting op 28 augustus op verzoek van de districtchef Groningen door de eenheidsleiding van de Politie Noord-Nederland een Staf Grootchalig & Bijzonder Optreden (SGBO) geactiveerd.

Dit SGBO is verantwoordelijk voor:

- de voorbereiding, coördinatie en algemene aansturing, in samenhang en samenwerking met het voetbal en evenementen bureau en RCCB,
- is verantwoordelijk voor de uitvoering van de politieprocessen rondom de voetbalwedstrijd, alsmede voor de aanvullende en gecoördineerde inzet in de nacht van woensdag op donderdag in de stad Groningen.

Informatie uitwisseling voetbalcoördinatoren

Op 31 augustus is er via de mail contact geweest tussen de voetbalcoördinator van de eenheid en de voetbalcoördinator van Olympique Marseille. Op daartoe gestelde vragen werd de volgende informatie verstrekt:

- De wedstrijd zal vermoedelijk bezocht worden door circa 800 tot 1000 supporters van Olympique Marseille
- Een deel van deze supporters zou georganiseerd per touringcars reizen. Een ander deel zou op eigen initiatief naar Groningen afreizen.
- Van deze groep zijn circa 100 tot 200 te kwalificeren tot aandachtssupporters, niet zijnde de gekwalificeerde harde kern supporters.
- De supporters zullen op de wedstrijddag arriveren en direct na de wedstrijd weer afreizen.
- Naar verwachting zullen circa 200 personen per vliegtuig Groningen aandoen. Onder deze groep zijn spelers, begeleiders en goedwillende supporters.
- Supporters van Olympique hebben geen historie met wapengebruik maar wel beschikt men doorgaans over veel vuurwerk.

In aanloop op de wedstrijd is er nog enkele keren mail contact geweest. Eerder verstrekte informatie werd daarbij bevestigd.

Fanzone

Het past in het beleid van clubs, KNVB en gemeenten om gastvrij te zijn ten opzichte van bezoekende clubs en supporters. Vooral tijdens Europese wedstrijden is het gebruikelijk dat supporters vrij reizen

Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

naar de wedstrijd en zich verzamelen in de binnenstad. Het creëren van een fanzone in de binnenstad is ook bedoeld om te voorkomen dat supporters op allerlei plaatsen opduiken. De fanzone is primair de verantwoordelijkheid van de organisator.

In het land zijn verschillende voorbeelden van hoe om te gaan met grote supportersgroepen en het inrichten van fanzones. Zo zijn er varianten in Amsterdam, Arnhem, Eindhoven en Rotterdam. Ter voorbereiding hebben twee voetbalcoördinatoren van de eenheid Noord-Nederland een werkbezoek afgelegd in Arnhem op de wedstrijddag Vitesse-Southampton in het kader van de voorronde Europa League. Er is met name gekeken naar de aanpak en ervaringen van de politie Oost-Nederland rondom de wedstrijd. Hierbij was speciale aandacht voor de ingerichte fanzone in de binnenstad van Arnhem en de wijze waarop supportersgroepen gescheiden werden gehouden. In de preparatie zijn deze aanpakken bestudeerd en is er contact geweest met de diverse steden over de inhoud en werking van de verschillende varianten.

Driehoek Groningen

Op 2 september is een voetbaldriehoek (burgemeester, OvJ, districtchef en vertegenwoordiger FC Groningen) bijeen geweest. De districtchef heeft mondeling een advies toegelicht om, op basis van de informatie-uitwisseling van de voetbalcoördinatoren, de daaruit verstrekte informatie en de informatie ingewonnen uit de genoemde speelsteden, een fanzone voor supporters van Olympique Marseille in te richten in de binnenstad met de daarbij aanvullende wenselijke randvoorwaarden. De volgende uitgangspunten lagen daaronder:

- Het scenario dat grote groepen supporters al ruim voor aanvang van de wedstrijd zouden arriveren werd reëel geacht. De exacte tijdstippen van aankomst van grote supporters groepen op de wedstrijddag was nog niet exact bekend.
- Een fanzone op een locatie buiten de binnenstad zou voor Olympique Marseille supporters niet aantrekkelijk zijn met als voorzienbaar gevolg dat men toch collectief zich in de binnenstad zou vervoegen. (NB voor deze variant zou ook een noodverordening noodzakelijk zijn geweest, om ze daar toch te kunnen houden)
- De fanzone heeft een open karakter, dat wil zeggen dat supporters en niet-supporters er vrij in en uit kunnen.
- Er is geen sprake van een verplicht vervoerregime.
- De ervaring met de harde kern van FC Groningen die de afgelopen jaren telkens wedstrijden op dit niveau heeft aangegrepen om tot een gewelddadig treffen te komen met supporters van de gasten. Dit pleit voor het instellen van een vrije fanzone, waarbij enerzijds regie is op de bezoekende supporters en anderzijds recht wordt gedaan aan vrijheden en rechten van burgers.
- Verzorgen van (eventueel als maatregel verplichte) pendeldienst ten behoeve van vervoer van Franse supporters naar en van de binnenstad.
- Voorbereiden van fysieke maatregelen om de toegangswegen (deels) af te sluiten.
- Goede informatievoorziening naar supporters en ondernemers en bewoners.
- Voorbereiden van bestuurlijke instrumenten ten behoeve van de uitvoering.

Dit advies werd later kracht bijgezet door de informatie uit het overleg te Warschau. Tijdens deze bijeenkomst is er onder andere overleg gevoerd met voetbalcoördinatoren van Olympique, waar de eerder verstrekte informatie werd bevestigd. Ook werd aangegeven dat de supporters van Olympique bekend waren met het fenomeen fanzone en dat men daar doorgaans positief op reageert. Supporters bezoeken de fanzone en gedragen zich naar de regels die voor de Fanzone gelden. Zie verderop in dit verslag.

Zowel bij de districtchef als bij de plv districtchef, chef CCB en de Algemeen Commandant van de SGBO is geen ander (schriftelijk) advies bekend om de driehoek anders te adviseren. Dit staat overigens los van mogelijk individuele opvattingen van medewerkers binnen de politieorganisatie.

Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

Ambtelijke voorbereiding

Op donderdag 3 september heeft een ambtelijke voorbereiding van de voetbaldriehoek van 4 september plaatsgevonden, met plv districtchef, twee ambtenaren openbare veiligheid en een adviseur evenementen politie. Hier is door de politie de laatste stand van zaken toegelicht. Er bestond geen aanleiding om het eerder gegeven advies van 2 september om een fanzone in te richten in de binnenstand bij te stellen. Wel zijn de volgende aanvullende randvoorwaarden besproken:

- Sturen op aankomst bussen/auto's van Franse supporters op P4 Euroborg.
- Bij de in- en uitgangen van de fanzone zal controle plaatsvinden door beveiligers van de organisatie en daar waar nodig met ondersteuning van de politie.

Driehoek Groningen

Op 4 september vond een voetbaldriehoek plaats te Groningen (burgemeester, plv hoofd officier van Justitie, districtchef en een vertegenwoordiger van FC Groningen). Gelet op de beschikbare en gedeelde informatie en het eerder genoemde advies en de daarop volgende ambtelijke voorbereiding, met betrekking tot de supporters en in het algemeen het inrichten van een fanzone, is besloten het scenario fanzone Poeleplein nader uit te werken.

Briefing / Preparatie

Op 9 september heeft er een briefing/preparatie bijeenkomst plaatsgevonden met alle commandanten. Tijdens deze briefing zijn de bestuurlijke afwegingen/standpunten door de plv districtchef gedeeld met name op het gebied van het regime fanzone en transport supporters Olympique. Vervolgens zijn in de briefing alle plussen en minnen hiervan de revue gepasseerd. Hierop is door de commandanten conform het besluit van de driehoek een plan van aanpak gemaakt.

Overleg UEFA te Warchau (Polen)

Van 9 t/m 11 september vond onder de vlag van de UEFA een informatie- en uitwisselingsbijeenkomst plaats te Warschau (Polen). De eenheid was bij deze bijeenkomst vertegenwoordigd door de voetbalcoördinatoren. Tijdens deze bijeenkomst is er onder andere overleg gevoerd met voetbalcoördinatoren van Olympique, waar de eerder verstrekte informatie werd bevestigd. Ook werd aangegeven dat de supporters van Olympique bekend waren met het fenomeen fanzone en dat men daar doorgaans positief op reageert. Supporters bezoeken de fanzone en gedragen zich naar de regels die voor de Fanzone gelden.

Relevante informatie uit het Algemeen Draaiboek

Op 14 september heeft de districtschef het Algemeen Draaiboek voor de wedstrijd FC Groningen – Olympique Marseille van 17 september toegestuurd aan de burgemeester en de officier van justitie, met als verzoek: ter vaststelling.

Op 14 september heeft de officier van justitie schriftelijk gemeld aan de districtschef dat hij akkoord is met het draaiboek. Tevens verzoekt hij om het deeldraaiboek opsporing, welke hij diezelfde dag nog heeft ontvangen.

Tevens heeft de burgemeester ingestemd met het algemeen draaiboek en op verzoek van de burgemeester is vervolgens informatie over het inzetplan van de politie aan de gemeente verstrekt.

Het draaiboek bevat o.a beleidsuitgangspunten, doelstelling overheids-/politieoptreden en fasering optreden.

Beleidsuitgangspunten:

- Het algemene beleid is primair gericht op het handhaven van de openbare orde en secundair op het opsporen van strafbare feiten. Tegen plegers van ernstige strafbare feiten zal justitieel worden opgetreden.

Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

- Voldoende politiecapaciteit, gemeentelijke handhaving/toezicht, alsmede beveiligers/stewards en verkeersregelaars is essentieel. Dit geldt ook voor de samenwerking en afstemming van deze verschillende diensten.
- Alle maatregelen zijn erop gericht dat de openbare orde en rechtsorde op aanvaardbare wijze wordt gehandhaafd.
- Belemmering dan wel verstoring van de verkeersaders, met name de calamiteitenroutes en de aan- en afvoerroutes (rij-, spoor- en waterwegen), wordt niet getolereerd.
- Bij het verrichten van aanhoudingen wordt de ernst van de overtreding afgewogen tegen de gevolgen voor de verdere handhaving van de openbare orde.
- Indien de aard van de informatie daartoe aanleiding geeft en het lokale gezag daartoe besluit, worden door de burgemeester alle wettelijke mogelijkheden benut om te voorkomen dat wanordelijkheden ontstaan en te bevorderen dat aanvullende maatregelen kunnen worden genomen om escalatie te voorkomen. De te treffen politiemaatregelen, alsmede de bestuurlijke maatregelen, zijn gebaseerd op enerzijds actuele informatie en anderzijds het van tevoren opgemaakt dreigingsbeeld aan de hand van een risicoanalyse en de daaruit voortkomende maatgevende risico's/scenario's.

Specifieker, gericht op de voetbalwedstrijd en eventuele samenhang met de komst van supporters van FC naar de binnenstad en de mogelijke komst van supporters van Olympique Marseille naar de binnenstad:

- De inzet van de politie zal gericht zijn op het voorkomen van ongeregelde heden en het ongestoord laten plaatsvinden van de (reguliere) activiteiten in de binnenstad van de gemeente Groningen. De benadering van de openbare orde en veiligheid bij een grootschalig politietoetreden is gericht op risicobeheersing en risicomangement, niet op risico-uitsluiting.
- Het politietoetreden is erop gericht openbare orde verstoringen, strafbare feiten en escalatie zoveel mogelijk te voorkomen en/of te beëindigen en bij incidenten en calamiteiten de veiligheid van de aanwezigen zoveel mogelijk te waarborgen.
- Het noodzakelijke politietoetreden wordt gekenmerkt door een afweging van de mate van inbreuk op de openbare orde c.q. de rechtsorde en de gevolgen van het politietoetreden tegen die inbreuk op de openbare orde c.q. rechtsorde (proportionaliteit / subsidiariteit)
- Er wordt primair preventief en proactief opgetreden. Ten behoeve van de veiligheid van alle betrokkenen wordt toezicht gehouden door geüniformeerde politieambtenaren en collega's in burger.
- Het politietoetreden is er ook op gericht de verkeersstromen zo veel mogelijk ongehinderd te laten. In geval van calamiteiten zullen routes worden vrijgehouden en eventueel verkeerstechnische begeleiding plaatsvinden van andere hulpverleners. Personen of groeperingen die zich schuldig maken aan een strafbaar feit worden, naar aanleiding van de situatie, - zoveel mogelijk terstond - aangehouden, dan wel geverbaliseerd bij overtreding.
- Aanhoudingen zullen plaatsvinden op basis van het delict met de grootste strafdreiging. In de praktijk betekent dit dat aanhoudingen bij voorkeur dienen te geschieden ter zake van een misdrijf of, indien dit niet haalbaar is, ter zake van een overtreding.
- Het politietoetreden is mede gericht op informatie-inwinning over verdachten en/of verdachte groeperingen (supportersgroeperingen). In dit geval specifiek rondom signalen van toestroom van en naar de binnenstad en eventuele confrontatie van supportersgroepen.
- Het optreden van de politie is eveneens gericht op de heen en terugreis van de supporters die zullen afreizen naar de Euroborg. Met name het vrijhouden van calamiteitenroutes is hierbij van belang, evenals het begeleiden naar en het voorkomen van ongeregelde heden bij de Fanzone.
- De Burgemeester is - op basis van artikel 172, eerste lid, Gemeentewet belast met de handhaving van de openbare orde - beschikt over bevoegdheden om verstoringen van de openbare orde tegen te kunnen gaan.
- Op grond van artikel 175 van de Gemeentewet is de burgemeester bevoegd een noodbevel uit te vaardigen.

Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

- Tevens geeft artikel 176 Gemeentewet de burgemeester bevoegdheden tot het uitvaardigen van voorschriften ter handhaving van de openbare orde.

Doelstelling overheids-/politieoptreden:

Het overheidsoptreden is erop gericht dat er zoveel mogelijk recht wordt gedaan aan de vrijheden en de rechten van de burgers. Daar waar de grondrechten van anderen worden aangetast zullen deze vrijheden door het overheidsoptreden kunnen worden beperkt. Het overheidsoptreden is dan gericht op het voorkomen van overschrijdingen en het zo spoedig mogelijk beëindigen ervan.

De overheid zal bij haar optreden steeds de mate van inbreuk op de rechtsorde afwegen tegen de consequenties van haar optreden.

Het optreden van de politie dient duidelijk en consequent te zijn. Een en ander zal dienen te leiden tot een uniform optreden. Vriendelijk als het kan, streng als het moet is het adagium.

Fasering optreden:

Ondanks de extra risico's die aan dit evenement verbonden zijn, zal bij de uitvoering van de politie maatregelen in eerste instantie zo lang mogelijk gestreefd worden naar een normaal straatbeeld met een verhoogde zichtbaarheid van de politie. Het optreden is erop gericht op in een vroegtijdig stadium kwaad willenden te traceren, te identificeren, uit de anonimiteit te halen en te ontmoedigen om zich te misdragen. Dit wordt gedaan door middel van het verder uitbouwen van een goede informatiepositie en met behulp van onder andere ANPR (Automatic Number Plate Recognition). Indien individuen, dan wel groepen worden getraceerd, zal een controle plaats vinden zodat onze doelgroep weet dat zij in de gaten worden gehouden.

Indien individuen, dan wel groepen worden getraceerd, zal een controle plaats vinden zodat onze doelgroep weet dat zij in de gaten worden gehouden.

Om zo lang mogelijk een normaal straatbeeld te kunnen behouden en snel te kunnen anticiperen op kleine verstoringen is het noodzakelijk dat er extra eenheden worden ingezet ten behoeve van toezicht en handhaven. Deze extra eenheden acteren in eerste instantie koppelsgewijs maar kunnen ook snel opschalen tot een groepsgewijze inzet in de vorm van Mobiele Eenheid (Flex ME).

Deze mogelijkheid tot snelle opschaling is noodzakelijk om grip te kunnen houden op de situatie, als deze verhard, danwel lijkt te gaan escaleren. Bovendien beschikken deze eenheden over beschermende uitrustingsstukken en voertuigen, zodat ook in moeilijker omstandigheden adequaat kan worden opgetreden. Deze eenheden zijn tevens in staat om, als de situatie zich hier weer voor leent af te schalen, naar een reguliere inzet.

Uitvoering

In tegenstelling tot de beschikbaar gestelde informatie uit Frankrijk bleek dat er wel supporters van de harde kern naar Groningen waren gekomen en ook kwam een groot aantal supporters al op de avond voor de wedstrijd. Dit heeft er toe geleid dat besloten is een groep ME-ers in de ochtend een uur eerder te laten starten. Om 08.00 uur landde een vliegtuig met supporters op Eelde met daarin een groot aantal harde-kernsupporters hetgeen niet uit de informatie naar voren was gekomen. Met bussen werden ze naar de binnenstad vervoerd. De fanzone werd hiervoor een uur eerder dan gepland geopend.

Op invalswegen is controle uitgeoefend door motorrijders. Voertuigen met franse kentekens zijn geleid naar P4.

Aanvankelijk verspreidden de supporters zich over de binnenstad (coffeeshops); vanaf het middaguur verzamelden zich steeds meer Fransen in de fanzone, ook supporters die met bussen op P4 waren

Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

aangekomen. De fanzone was gereserveerd voor de Olympique-supporters, maar de rest van de stad was voor hen vrij toegankelijk. Daarvan werd in kleine aantallen ook gebruik gemaakt. In de loop van de dag kwamen steeds meer geluiden dat de beide groepen elkaar toch wilden gaan treffen.

Twee situaties worden hierna nader uitgewerkt. Er is in beide situaties opgetreden conform draaiboek; primair gericht op het handhaven van de openbare orde en secundair opsporen van de strafbare feiten. Waarbij bij het eventueel verrichten van de aanhouding de ernst van de overtreding is afgewogen tegen de gevolgen voor de verdere handhaving van de openbare orde.

Situatie 1: uitloop naar Grote Markt

- 15.00 uur: Verhoogde activiteit van vuurwerkbommen in de fanzone, gecombineerd met het massaler lopen in de richting van de Grote Markt.
- 15.00.30: De eerste stoelen worden opgepakt en rond gegooid bij Grote Markt ZuidZijde
- 15.02: ME verschijnt op Grote Markt
- 15.03: Alle Franse supporters zijn weer terug gebracht in de aangewezen fanzone. Daarna werd de zone dichtgezet om een ongewilde confrontatie te voorkomen.

Nadat de eerste stoelen waren gegooid, was de ME 1 ½ minuut later ter plaatse om de Franse supporters vervolgens binnen 1 minuut weer naar de fanzone in de Poelestraat terug te drijven. De totale ordeverstoring heeft 2 ½ minuut geduurd.

Situatie 2: vertrek naar de bussen

- 15.00-16.00: Preparatie vertrek Franse supporters (bezoekersvak stadion eerder open; tijdig beschikbaar hebben busvervoer; inzet tolken om supporters mee te geven dat er geen corteo volgt maar verplicht busvervoer)
- 16.00: Busvervoer gereed aan Schuitendiep
- 16.17: Eerste supporters onder begeleiding ME naar de bussen. Provocatie van deze groep door de Z-siders.
- 16.17.30: Vanwege deze provocatie verlaten Franse supporters massaal de fanzone naar de bussen (in de richting van de aan de overzijde staande en provocerende Z-siders).
- 16.18: Geprovoceerde Franse supporters gooien met terras- en straatmeubilair naar de politie.
- 16.20: Beredenen en ME drijven supporters weer terug naar middengedeelte Poeleplein en worden nog strakker ingesloten
- 16.20-16.40: Hernieuwde inzet van tolken om supporters mee te geven dat er geen corteo volgt maar verplicht busvervoer.
- 16.44: Supporters worden in kleine groepjes naar de bus begeleid; dit verloopt nu ordelijk
- 16.58: Laatste supporters nemen in de bus plaats; Poeleplein is leeg van Franse supporters

Na de provocatie en het massaal verlaten van de fanzone door de Franse supporters duurde het ongeveer 3 minuten voordat ze weer terug zijn op het Poeleplein en nog strakker zijn ingesloten.

Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

Nadat ze enigszins gekalmeerd waren en hen met behulp van tolken nogmaals was uitgelegd dat een corteo absoluut niet werd getolereerd, zijn ze in kleine aantallen naar de bussen begeleid en naar de Euroborg vervoerd. Tijdens het vervoer naar de Euroborg is conform plan maximaal ingezet om de route te beveiligen, enkele wegen zijn hiervoor tijdelijk afgesloten.

De inzet van tolken en het feit dat de politie 'bovenop' de supporters stond, heeft ervoor gezorgd dat, ondanks incidenteel geweld, er voortdurend contact bleef tussen Franse supporters en politie. Daardoor konden de Fransen worden gecompriemd en zonder veel agressie in de pendelbussen worden afgevoerd.

Tijdens de hele inzet is een confrontatie tussen beide supportersgroepen voorkomen.

Opsporing

Van tevoren is voldoende capaciteit ingepland voor het doen van aanhoudingen, namelijk een volledige sectie AE. Deze sectie werd ingezet op de constant bewegende Groningse harde-kernsupporters. Uit informatie en gedragingen van de avond daarvoor bleek dat deze groep aan het zoeken was naar Franse supporters en uit was op een confrontatie. Op basis van de ordeverstoringen op de Grote Markt, heeft de Groningse harde-kerngroep zich verplaatst richting de fanzone. Deze groep heeft op verschillende locaties geprobeerd de fanzone binnen te treden. Hierdoor is besloten de AE mede in te zetten voor handhaving openbare orde conform het uitgangspunt uit het draaiboek, namelijk politieoptreden is primair gericht op het handhaven van openbare orde en secundair op opsporen.

Er zijn twee verdachten aangehouden. Eén verdachte is aangehouden door de ME. Hij gooide samen met anderen stoelen naar de ME. Bij de charge werd de man met een lange wapenstok geslagen door een ME-er. De verdachte reageerde door de wapenstok beet te pakken, haar bij het haar te grijpen, een vuistslag te geven en haar naar de grond te werken. Vervolgens werd de verdachte overmeesterd door collega's van de ME. De verdachte is in verzekering gesteld en op 18 september voorgeleid aan de RC, maar die heeft de vordering van de officier afgewezen. Alvorens hij in vrijheid is gesteld, heeft hij een dagvaarding voor een politierechterzitting in persoon uitgereikt gekregen.

Er is overleg geweest met de districtchef over videobeelden die zijn gemaakt van vier verdachten die zich vermoedelijk hebben schuldig gemaakt aan 141 Sr tegen goederen, (gooien met stoelen). De districtchef geeft aan te willen overleggen over verder vervolg. Zij heeft voors en tegens afgewogen met de burgemeester met als uitkomst dat er geen actie wordt ondernomen tegen deze vier verdachten. Herkenning is sowieso moeizaam en de inschatting was dat aanhoudingen ook zouden kunnen leiden tot het niet vertrekken van een of meer bussen met Olympique supporters met het risico van opnieuw gedoe in de binnenstad. Het beeldmateriaal wordt voor verdere afwikkeling ter beschikking gesteld aan de Franse autoriteiten en Olympique Marseille.

Van de aangiftes die zijn ontvangen tussen 16 en 20 september is geen enkele voetbal gerelateerd. Daarnaast zijn op het Operationeel Centrum nagenoeg geen meldingen geweest die gerelateerd zijn geweest aan de voetbal.

Inzet conform draaiboek

Ten behoeve van de uitvoering zijn o.a. de volgende eenheden ingezet:

In de nacht van woensdag 16 september op donderdag 17 september:

- 2 groepen ME
- 1 groep OG/AE

Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

Op donderdag 17 september 2015

- 1,5 peloton ME (9 groepen Flex-ME)
- 1 sectie OG/AE
- VE
- OOT groepen (incl bikers)
- 6 beredenen
- 2 eenheden parket politie ten behoeve van arrestanten vervoer
- 6 ARAF
- 8 motorrijders
- supportersbegeleiders
- 6 franse tolken
- 2 liaisons Olympique Marseille

Tot zover de relevante feiten ten behoeve van het feitenrelaas.
Groningen, 23 september 2015

Districtchef Groningen
J.M. Pennings



Bijlage - Feitenrelaas Europaleague FC Groningen-Olympique Marseille

Bijlage: Afkortingenlijst

AE	Aanhoudingseenheid
ANPR	Automatic number plate recognition
ARAF	Arrestantenafhandeling
HOvJ	Hoofdofficier van Justitie
ME	Mobiele eenheid
KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond
OG	Ondersteuningsgroep
OOT	Openbare orde team
OvJ	Officier van Justitie
RCCB	Regionale conflict en crisisbeheersing
SGBO	Staf grootschalig en bijzonder optreden
Sr	Strafrecht
UEFA	Union of European Football Associations
VE	Verkenning

23 09 15 verslag Actualiteitendebat aanpak voetbalrellen

VERSLAG ACTUALITEITENDEBAT

Betreffende de aanpak rondom de voetbalrellen van 17 september 2015

Op verzoek van CDA en Student en Stad

Datum: 23 september 2015

Plaats: nieuwe raadzaal

Tijd: 15.30 – 16.35 uur

Aanwezig: de heer B.N. Benjamins (voorzitter, D66), de dames W. Paulusma (D66), L.R. van Gijlswijk (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), B. Enting (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad), de heren K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), J.P. Dijk (SP), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: de heer A.G.M. Dashorst (griffier)

Namens het college: de heer P.E.J. Den Oudsten (burgemeester), P.S. de Rook (D66), R. van der Schaaf (PvdA)

Verder aanwezig: de heer P.J.L.M. Teesink (gemeentesecretaris)

Verslag: de heer J. Bosma

De voorzitter:

- Opent het actualiteitendebat om 15.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Mw. Kuik (CDA):

- Spreekt waardering en respect uit voor het optreden van politie en ME.
- Vraagt waarom gekozen is voor een fanzone in de Poelestraat en niet buiten het centrum middels een noodverordening, gezien de voorkennis over de risicogroep van Franse supporters.
- Begrijpt de matige informatievoorziening naar ondernemers niet: een kort briefje of helemaal geen communicatie. Welke klant komt nog in een zone met relschoppers?
- Gaat ervan uit dat de gemeente in de toekomst inspraak van alle ondernemers regelt.
- Is benieuwd wie volgens het college op moet draaien voor de geleden schade en omzeterderving.
- Vraagt waarom niet strenger is opgetreden met een noodverordening. Waarom zijn maar twee arrestaties verricht en mochten relschoppers naar de wedstrijd? Kan het beleid meer lik-op-stuk?
- Plaatst veiligheid voor Stadgers boven gastvrijheid, wat voor dergelijke types niet op moet gaan. Harde consequenties voor misdragingen zouden all in the game moeten zijn.

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Vindt vernieling en geweld niet all in the game. Als dit zo was, had erop geanticipeerd moeten worden. Groningen moet niet bekend komen te staan als een stad waar dit wel kan.
- Vraagt of er contact is geweest met de Franse autoriteiten toen om 8.00 uur 's ochtends bekend was dat een deel van de harde kern in Groningen was.
- Wil weten welke maatregelen toen genomen zijn. Waarom is niet de toegang tot de stad ontzegd voor degenen met een stadionverbod of zonder kaartje? Waarom geen vervoersregime vooraf?
- Krijgt achteraf boetes voor hardrijden in Frankrijk. Zijn uitgaanscamera's aangezet en worden die beelden gebruikt? Zijn namen bekend? Is nog opgetreden toen iedereen in de bussen zat?
- Is tegen fanzones in de binnenstad bij Europese wedstrijden.
- Voelt voor combitickets met verplicht busvervoer naar het stadion om de harde kern te weren.
- Is benieuwd hoe de burgemeester denkt over samenwerking met buitenlandse clubs.

Burgemeester Den Oudsten:

- Zal meer op zijn woorden letten en legt uit dat hij met de uitspraak 'all in the game' bedoelde dat het onmogelijk is alle risico's volledig in te dammen bij grote evenementen.
- Wil zich verantwoorden voor wat fout is gegaan. Het spoeddebat is volledig terecht.

23 09 15 verslag Actualiteitendebat aanpak voetbalrellen

- Stuurde het politieverlag direct door naar de raad.
- Heeft zich goed voorbereid wat voor soort mensen zouden komen door informatie op te halen bij de autoriteiten, FC Groningen en de politie.
- Beamt dat de Franse autoriteiten verzekerden dat er geen mensen met stadionverboden af zouden reizen en moet ervan uit kunnen gaan dat die informatie klopt. Toch kwamen ze.
- Meldt dat de hooligans gedurende de dag goed gevolgd zijn door Franse spotters die ze kenden.
- Stelt dat het erg lastig is honderden supporters allemaal uit de binnenstad te weren, ook met een fanzone buiten de binnenstad.
- Wil daarnaast de binnenstad openstellen voor de goede supporters. De fanzone in de Poelestraat is een balans tussen veiligheid en gastvrijheid met afschotting en controle bij de ingang.
- Denkt dat de houding tegenover de fanzone anders zou zijn als de uitbraak van een paar minuten niet had plaatsgevonden.
- Concludeert na gesprekken met natte horeca aan Poeleplein en Grote Markt, de winkeliersvereniging Poelestraat en de marktkooplieden dat de communicatie fout is gegaan.
- Schrok hiervan en sprak af de gebeurtenissen binnen veertien dagen met hen en de politie te evalueren wat in de toekomst beter kan en de fanzone gericht ingericht kan worden.
- Benadrukt dat ondernemers aangaven supporters wel te willen blijven ontvangen op een gecontroleerde manier in de binnenstad. Ze werken graag mee aan nieuwe fanzones.
- Deelt met alle gesprekspartners het positieve oordeel over het professionele politietoetreden.
- Betreurt dat de ME te laat is ingeschakeld waardoor de uitbraak niet voorkomen kon worden.
- Vindt de beelden verschrikkelijk en begrijpt de angst van omstanders, maar nuanceert dat de paar minuten maar een klein stuk van de hele dag zijn geweest.
- Meldt dat horeca- en winkeliersverenigingen de materiële schade op 2000 euro schatten.
- Bestrijdt dat de driehoek overvallen zou zijn. Er zijn meerdere vergaderingen gewijd aan draaiboeken voor scenario's met als hoofddoelstellingen het uit elkaar houden van de supportersgroepen en het door laten gaan van het normale binnenstadsleven door ongecontroleerde bewegingen te voorkomen.
- Wil zich de volgende keer nog beter voorbereiden, bijvoorbeeld door de fanzone hermetisch af te sluiten of elders te plaatsen, maar kan risico's nooit volledig uitbannen.
- Legt uit dat arrestaties tijdens rellen deze kunnen verergeren doordat relschoppers elkaar gaan helpen. Het eerste belang is de openbare orde, arrestaties komen op het tweede plan.
- Zal camerabeelden en andere gegevens overdragen aan het Franse OM met het verzoek tot verdere arrestaties en vervolging over te gaan en zal trachten dit via de ambassade stimuleren.
- Had een noodverordening klaarliggen. Deze is bedoeld om mensen tegen hun wil in van een bepaalde plek te verwijderen of ergens heen te brengen.
- Achtte een noodverordening niet nodig en niet van toegevoegde waarde, omdat de ME de relschoppers terugdrong in de fanzone en zij zich vrijwillig naar het stadion lieten vervoeren.
- Merkt op dat het enige wat nog gebeurde was dat FC-supporters zich agressief uitten vanaf de overkant van het water.
- Sluit niet uit in de toekomst preventief fouilleren toe te gaan passen bij voetbalwedstrijden.
- Wil middels de evaluatie in de driehoek en met horeca en winkeliers kijken hoe risicowedstrijden zo geacommodeerd kunnen worden dat de stad er de minste schade van ondervindt.
- Ziet het verbeteren en controleren van de informatievoorziening als een voortdurend aandachtspunt.
- Merkt op dat geen aangifte is gedaan van schade aan goederen. De gemeente kan aansprakelijk gesteld worden voor omzeterderving bij voldoende bewijs. De winkeliersvereniging weet dit.
- Betreurt dat door opmerkingen vanuit de politie het beeld is ontstaan dat burgemeester en politie advies zouden hebben genegeerd.
- Sprak de politieleiding erop aan als gesloten front te opereren en naar buiten te treden.

Mw. Kuik (CDA):

- Vraagt of de Franse autoriteiten wel konden garanderen dat geen hardcore supporters meereidsen.
- Ziet de ontdekking om 8.00 uur 's ochtends dat zij wel meereidsen als voldoende aanleiding wel een noodverordening af te kondigen.

23 09 15 verslag Actualiteitendebat aanpak voetbalrellen

- Vraagt of fans met stadionverbod in het stadion zaten en of de schade op hen verhaald kan worden.
- Verkiest veiligheid boven gastvrijheid, wat voor deze groep supporters niet op zou moeten gaan.
- Begrijpt dat sommige ondernemers aan supporters verdienen, maar andere zaken moesten juist de deuren sluiten. Hier moet voortaan ook rekening mee gehouden worden.

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Sluit aan bij CDA wat betreft de noodverordening om relschoppers uit de binnenstad te weren of te halen.
- Vindt dat de verantwoordelijkheid hier ligt en niet bij inlichtende autoriteiten uit het buitenland.
- Vindt dat fanzones in de toekomst hermetisch afgesloten moeten worden. Wanneer de garantie mogelijk is dat fans geen rotzooi gaan trappen, dan is een fanzone in de binnenstad te overwegen.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Heeft respect voor het snelle optreden van ME en hulpverleners.
- Krijgt de indruk dat Franse autoriteiten Groningen met de Franse slag informeerden.
- Kan moeilijk verkroppen dat relschoppers vrijuit lijken te gaan. Wanneer een dronken student met stoelen gooit, brengt hij doorgaans de nacht in de cel door.
- Vindt veiligheid een topprioriteit. Daders moeten betalen.
- Wil weten hoe de burgemeester bij toekomstige Europese wedstrijden gaat beoordelen of er relschoppers naar de stad komen.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Wijst op een aanbeveling na Project X een worst case scenario in detail uit te werken. Was er een scenario paraat dat de informatie uit Frankrijk onjuist zou zijn?
- Vraagt wie de fanzone organiseerde en betaalde. Dragen de clubs bij? Blijft de gemeente zaken doen met de projectorganisatie?
- Hoort dat de vergunning versneld is afgegeven. Zijn alle aspecten voldoende belicht?
- Pleit niet voor een fanzoneverbod, maar om afsluiting beter te overwegen. Slechts een handjevol agenten en beveiligers was aanwezig tijdens de uitbraak en de Poelestraat was niet afgesloten.
- Wil weten waarom het twee uur duurde voordat de bussen vertrokken. Wat valt daarvan te leren?

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Vindt dat gewone supporters welkom zijn. Het gaat hier om de harde kern van de harde kern.
- Vraagt wanneer de burgemeester wist dat er verkeerde mensen kwamen en hoe hij anticipeerde.
- Wil weten hoe de harde kern in de binnenstad terecht kon komen, terwijl er spotters waren.
- Vraagt waarom de fanzone richting Grote Markt niet is afgesloten en waarom weinig capaciteit aanwezig was.
- Vindt dat communicatie echt beter moet. Bij The Passion en andere evenementen liep het ook mis.
- Constateert dat de eigen harde kern in de buurt kon komen. Was voor hen niets georganiseerd?
- Complimenteert de optredende politiemensen, die binnen 2,5 minuut de situatie controleerden.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Stelt dat het incident enerzijds relatief klein en snel opgelost was en dat anderzijds omstanders grote angst gevoeld hebben.
- Steunt de lijn eerst openbare orde te handhaven en later te arresteren en is blij dat meer arrestaties in Frankrijk gestimuleerd worden.
- Sluit aan bij de vragen van SP en PvdA, met name over het worst case scenario.
- Vindt het zorgelijk dat achteraf ruis ontstaat over het al dan niet in de wind slaan van adviezen.
- Noemt Groningen een gastvrije binnenstad met veel activiteiten, slechte communicatie moet dit niet in de kiem smoren. Bij het RUG-feest ging het ook mis.
- Verzoekt de burgemeester zijn proefballon over preventief fouilleren toe te lichten.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Deelt de complimenten voor de politie. De gevolgen waren nog groter geweest wanneer het tot een treffen van beide supportersgroepen was gekomen.
- Begrijpt de geringe politie-inzet bij de fanzone niet, zeker niet toen bekend was dat de harde kern kwam. Een noodverordening was wel op haar plaats. Het optreden moet preventiever en proactiever.
- Vindt dat een harde kern beter opgevangen kan worden in een fanzone op de parkeerplaats voor bezoekende clubs bij de Euroborg. Overweegt de burgemeester een verplichte combiregeling?

23 09 15 verslag Actualiteitendebat aanpak voetbalrellen

- Verzoekt de burgemeester harde toezeggingen te vragen van Franse autoriteiten om daders te arresteren, wanneer ze op camerabeelden herkend zijn.
- Vindt het diffuse beeld naar buiten heel slecht. Dit geeft de organisatie ook geen goede naam.
- Mist een verklaring waarom communicatie richting sommige ondernemers is uitgebleven.

Dhr. Schimmel (D66):

- Begrijpt de meeste keuzes goed, zoals het verkiezen van openbare orde boven arrestaties.
- Vraagt of de burgemeester achteraf indicatie heeft dat de harde kern wapens had, wat preventief fouilleren zou rechtvaardigen. Het feitenrelaas bevat hiervan geen indicaties.
- Wil weten waarom mensen niet alsnog zijn gearresteerd in de bussen of na de wedstrijd.
- Beaamt dat niet alles te voorkomen is en wil een gastvrije stad zijn voor goedwillende supporters.
- Complimenteert de politie met het binnen drie minuten controleren van de situatie.
- Sluit aan bij de vragen over de gebreken in de communicatie.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Heeft groot respect voor agenten die de orde herstelden en een confrontatie voorkwamen.
- Is het ermee eens dat risico's niet totaal uit te sluiten zijn, maar tolereert dergelijke misdragingen volstrekt niet.
- Is benieuwd of de genoemde leerpunten gevolgen hebben voor de eerstvolgende Europese wedstrijd, ook wat betreft het inrichten van een fanzone.
- Wil een structurele oplossing voor de terugkerende communicatieproblemen.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Beseft dat het vreselijk geweest moet zijn voor niets vermoedende terrasbezoekers.
- Hecht aan veiligheid voor burgers en het aanpakken van daders.
- Wijst erop dat de schade wellicht meeviel, maar dat het overigens uitstekende politie-optreden ook geld kost. Bovendien is het slecht voor de wereldwijde naam van Groningen.
- Sluit aan bij de vragen van ChristenUnie, CDA en Student en Stad.
- Wil breder de discussie aangaan over de inzet van dieren bij gewelddadige situaties.

Burgemeester Den Oudsten:

- Is bereid nadere vragen over het feitenrelaas te beantwoorden of nader plenair te bespreken.
- Beargumenteert dat een noodverordening niet nodig was, omdat iedereen vrijwillig naar de fanzone ging. De uitbraak was snel onder controle en daarna nam men vrijwillig de bus.
- Lijkt een fanzone voor goedwillende supporters en een voor kwaadwillende onwerkbaar, maar wil het best meenemen en voorleggen aan de professionele inschatting van de politie.
- Vindt dat de draaiboeken goed genoeg waren om de hardcore supporters te behandelen op een incident na.
- Antwoordt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de fanzone en de uitvoering uitbesteedde.
- Erkent dat de fanzone niet goed is gegaan, evalueert dit en zal het anders gaan doen.
- Gaat met de natte horeca enerzijds en winkeliers en droge horeca anderzijds tot een eenduidige opvatting over fanzones komen, ondanks de tegengestelde belangen.
- Beoordeelt iedere wedstrijd apart met beschikbare informatie, gezond verstand en professionaliteit van de politie. Preventief fouilleren zou nodig kunnen zijn en wordt tijdig aan de raad voorgelegd.
- Is nog niet uitgesproken over de mogelijkheid van arrestaties bij stadionpoortjes. Een leereffect is mogelijk openbare orde en arrestaties dicht bij elkaar te brengen.
- Merkt op dat één dronken stoelen smijtende student in de cel belandt, maar dat het anders ligt als de studenten met vijfhonderd zijn. De omvang van de groep bemoeilijkt aanpak van individuen.
- Heeft de indruk dat terugkijken op Haren ook belemmerend kan werken voor een onbevangen blik met de huidige professionaliteit op wat er moet gebeuren. De politieorganisatie is veranderd.
- Denkt dat de tijd rijp is voor normalisatieprogramma's met high trust en high penalty.
- Antwoordt dat gesloten combinatieregelingen lastig zijn bij internationale wedstrijden, maar wil een keer preciezer inzoomen op verbetermogelijkheden.
- Heeft de indruk dat de communicatie onvoldoende strak gemanaged is in de uitvoering.
- Anticipeerde op de komst van de hardcore supporters door de fanzone eerder open te stellen. Pas in de loop van de middag werd de sfeer grimmig.
- Legt uit dat de FC-supporters vanuit hun stamkroeg het Elfde Gebod de Marseillesupporters over

23 09 15 verslag Actualiteitendebat aanpak voetbalrellen

het Schuitediep heen bejegenden.

De voorzitter sluit het actualiteitendebat onder dankzegging om 16.35 uur.